

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 19. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182540688.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Der bedes i de aarlige Kirkebønner om Befrielse fra Pest, Krig, o. s. v. Landeplager, hvis ødelæggende Følger man af Erfarenhed har lært at kjende og at frygte for, og hvis gyselige Virkninger kanske, paa den Tid, da Bønnerne bleve forfattede, vare i alt for frisk Minde, til at Forfatteren skulde have udeladt nogen af dem. Uagtet de nu kunde synes mindre befrygtelige, især da vi véd, at Guds Godhed er alt for stor, til at han skulde kunne straffe med mere end én Landeplage paa én Gang, saa er det dog ingenlunde min Mening, at de burde udslettes af Kirkebønnerne, eller at man med større Lunkenhed nu end tilforn skulde bede om Befrielse derfra, men alene at man burde tilføje den tredje nu grasserende Plage, nemlig: Tallotteri-Sygen, der ufejlbarligen er den Inkognito, hvorunder Djævelen, Døden og alle Ulykker for nærværende Tid rejser omkring i Danmark. Den er en smitsom Syge, langt mere anstikkende end Pesten, og langt farligere, fordi dens Angreb ere for en Del behagelige; fordi den har giftet sig med Haabet, Himlens bedste Datter, hvormed alle andre * 20 Ulykker ikkun ere besvogrede; fordi dens Sødheder forandres inden kort Tid til den bitterste Galde; og fordi den dræber langsomt og pinligt, naar Pesten derimod angriber Menneskene saa pludselig, at de bortrykkes, før end de endog faa Tid til at mærke det. Ingen Krig kan være saa ødelæggende for et Land, som denne Sygdom. Hin udmatter Hovedkilden til Statens Liv, uden at kunne tilstoppe de utallige smaa Aarer, hvorfra Vandet snart igjen tilflyder, og denne Virkning véd man i Forvejen; denne derimod udpumper de smaa Bække for paa én Gang at forøge Hovedkilden, og alt for sildig ses de ulyksalige Følger heraf, naar Hovedkilden er udtømmet, alle Aarer tilstoppede og intet Tilløb mere at vente. Den fortærer Statens Marv under Skin af at styrke den og smigrer for ethvert enkelt Ledemod for des sikrere og hastigere at kunne ødelægge det hele. Der er netop samme Forhold imellem Lotterisygen og en anden Landeplage, som imellem Hykleren og den aabenbare ugudelige. Denne er kjendt af ethvert Menneske, alle frygte for ham og sky ham; hin søger man, fordi han tros at være god; denne har erklæret aabenbare Krig med det hele menneskelige Kjøn: hin er alles Ven; og naar denne gaar omkring med det dragne Sværd i Haanden, ligesom med et Skilt, hvoraf man kan kjende hans Profession og hans indvortes Ondskab, saa kommer hin med Fredspalmer i Hænderne og Helligheds Maske, men skjuler under Venskabs Kaabe en forgiftet Dolk, hvormed han dræber, idet han omfavner.